

Føroyar – limur í altjóða samfelagnum

HAR ein ikki er við sjálvur, er ein bert hálvur, sigur eitt gamalt orðatak. Hetta er so satt sum tað er sagt, og er hetta eisini galdandi, tá altjóða avtalur skulu gerast um føroysk viðurskipti.

AT VINNULÍVSMENN og politikarar hava havt eygu fyri hesum vísir tann nýggjara søgan hjá okkum. Soleiðis fóru føroyingar av sínum eitingum við til stovnsetanina av altjóða hvalaveiðistovninum IWC. Hetta hendi beint eftir krígsslok.

FYRST í 70-árunum, tá ið Atli Dam varð lögmaður, sá hann eisini beinanvegin, at tað var neyðugt, at føroyingar sjálfvørdu fiskivinnusamráðingar út eftir, og fingi vit undir hansara leiðslu eina røð av góðum fiskivinnusáttmálum, sum føroyingar sjálfvør samráddust um, og har Danmark – orsakað av okkara ríkisrættarligu støðu – bert undirskrivaði vegna Føroyar.

TÁ FØROYINGAR »takkaðu nei« at fara inn í EF, var tað eisini ein føroysk avgerð. Tær avtalurnar, sum aftaná komu við hendan felagsskap, vóru eisini avtalur, føroyingar sjálfvør formaðu. Avtalurnar við EF vóru stórt sæð tríggar avtalur, og vóru hesar galdandi til nú fyri kortum.

UMSTØÐUR broytast, og tá hesar rættliga leysu avtalurnar vórðu gjørdar, var EF ein rættliga leysur felagsskapur, men í 1988, tá felagsskapurin festist betur, kravdi EF-kommissionin, at tær føroysku avtalurnar skuldu avloysast av einum høvuðssáttmála beinleiðis við EF. Hetta varð gjørt, og úrslitið er so handilssáttmálin, vit hava í dag.

EIN KANN altíð tosa um, at slíkir sáttmálar eru góðir ella vánaligir, men veruleikin er so tann, at vit hava ein handilssáttmála. Tað prinsipiella í sáttmálanum við EF er, at vit vórðu trýstir av EF til at gera nakað, og tí samtykti landsstýrið herfyri at nú skuldu vit sjálfvør taka stig til aðrar sáttmálar við onnur europeisk lond, og hava tí samráðingar verið við EFTA-londini um handilssáttmálar.

TANN FYRSTI varð undirskrivaður í farnu viku, og var hann við grannatjóðina fyrri vestan. Sáttmálarnir við hini EFTA-londini eru lidnir við undantaki av sáttmálanum við Eysturriki og Sveits. Her skuldi so fyrirlit verið eitt rímligt grundarlag á handilssíðuni at samvirka við størsta partin av Europa.

EIN NÝTIST ikki at vera nakar profetur fyrri at síggja, at handilssáttmálar eru ikki nokk í eini samvinnu við europeiska meginlandið. Vit eru noyddir at fáa sáttmálar, sum umfata m.a. avtalur um útbúgving, avtalur um at kunna arbeiða inni á teirra øki, og avtalur um pass-eftirlit o.s.fr.

TÍ EIGUR so skjótt sum gjørligt, og t.v.s. tá handilssáttmálarnir eru undirskrivaðir, at verða farið undir samráðingar viðari við tey europeisku londini, soleiðis at vit kunnu fáa eina smidliga samvinnu við Europa uttan at vera politiskt undirlagðir Bruxelles. Íslandssáttmálin kann koma at hava týðning í tí sambandi, tí hetta landið er við í EFTA og teimum politisku avgerðunum, har verða tiknar. Vit mugu rokna við, at tað góða

vinarlag, sum er við hetta landi, kemur okkum til góðar, tá samráðast skal tann vegin, og vit vænta eisini, at vit fáa stuðul hjá teimum í øðrum altjóða sambandi, líka so væl sum vit stuðla teir, tá hart leikar á hjá teimum, eitt nú í hvalaveiðuspurninginum.

ALTJÓÐA samfelagið er í dag í so stórum brytingum, at neyðugt er at fáa avtalur úteftir bæði um hetta og hatta, tí »tað gongur nokk,« og »tað plagar at ganga«-filosofíur, hann er ikki í høgum kursi í dag.

VIT FEGNAST um sáttmálan við grannan fyrri vestan og rokna við, at samvinnan – altjóða samvinnan – sum hesi bæði lond hava, kannsamskipast betur enn hon hevur verið higartil, soleiðis at Føroyar, Ísland og Grønland hava eina linju í altjóða viðurskiptum og hjálpa hvørjum øðrum har. Tað kann lata seg gera, og eigur at verða gjørt.

T.A.

Fútin reisur ákæru

Skálafjall í rættin

Óli Zachariassen, fyrrverandi stjóri á Skála skipasmiðju, Magnus Petersen, advokatur og Jørgin Bech, reiðari eru ákærdir fyri "bedrageri" í samband við byggingina av svartkjaftatrolaranum Skálafjall

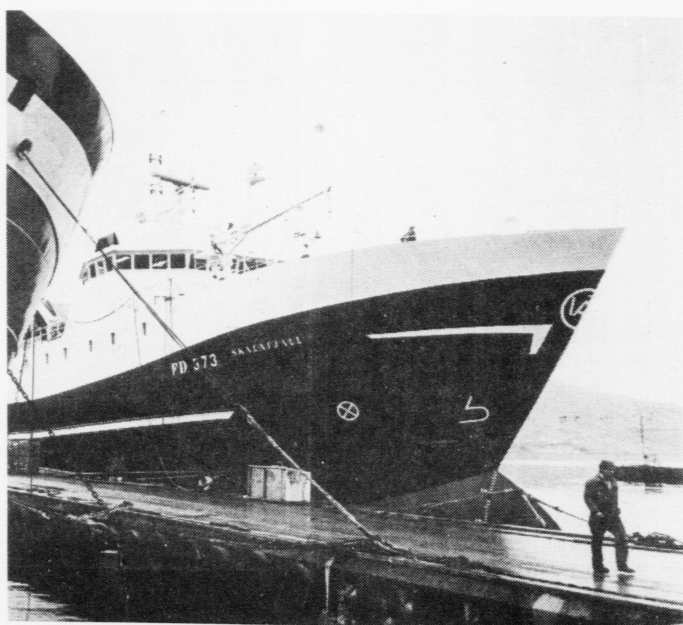
Nú er skriðan lopin. Meðan málið um Heygadrang gongur við rúkandi ferð á Parnassinum hevur fútin avgjørt, at ákæra skal reisast móti monnum sum stóðu fyrri byggingini av fyrrverandi Skálafjall, nú Beinir.

Í gjár reisti fútin M. Nepper Christensen ákæru móti Jørgin Bech, sum var stjóri fyrri felagnum P/F Vål, sum lat Skálafjall byggja. Eisini er ákæra reist móti juridiska ráðgevanum hjá P/F Vål, Magnus Petersen, advo-

kati og móti stjóranum á Skála Skipasmiðju, Óla Zachariassen.

Og høvuðsákæran er "bedrageri" og ongin eginpeningur.

Ákæran snýr seg um: "bedrageri overfor landstyret, Danmarks Skibs-

kreditfond og Industriministeriet, på grund af aktieselskabets manglende egenkapital og andre forhold i forbindelse med byggeriet."

Teir ákærðu hava undir avhoyringum hjá poli-

tinum noktað seg sekar. Málið er ikki "beramma" enn og tí er ikki greitt nær málið kemur fyrri.

Fútin boðar í einum viðindaskrivi í gjár klokkan 13:41 frá, at tað verða ikki givnir fleiri upp-

lýsingar í málinum fyrr enn dómsviðgerðin byrjar í rættinum.

jústínus